ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 14.4.2021
COM(2021) 250 final

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

σχετικά με νέα στρατηγική για τη χρηματοδότηση του NextGenerationEU

ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

Το μέσο ανάκαμψης NextGenerationEU (NGEU) αποσκοπεί στην αποκατάσταση των άμεσων οικονομικών και κοινωνικών ζημιών που προκάλεσε η πανδημία του κορονοϊού και στη δημιουργία μιας Ευρώπης πιο πράσινης, πιο ψηφιακής, πιο ανθεκτικής, και καλύτερα προσαρμοσμένης στις τρέχουσες και στις επερχόμενες προκλήσεις. Αποτελεί μια ισχυρή και καινοτόμο απόκριση για τον μετριασμό των οικονομικών ζημιών που προκλήθηκαν από την πανδημία, ενώ παράλληλα βοηθά την οικονομία της ΕΕ να στραφεί σε ένα νέο μοντέλο πράσινης και ψηφιακής ανάπτυξης. Στο πλαίσιο του NextGenerationEU θα χορηγηθούν έως και 806 δισ. EUR —5 % του ΑΕΠ της ΕΕ— στην οικονομία της ΕΕ με τη μορφή δαπανών και δανείων. Κατά τα έτη 2021-2026, η Επιτροπή θα δανειστεί, εξ ονόματος της ΕΕ, τα αρχικά ποσά μέσω χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων στις διεθνείς κεφαλαιαγορές. Η χρηματοδότηση που θα αντλήσει η ΕΕ θα αποπληρωθεί από τα κράτη μέλη είτε απευθείας (για τα δάνεια) είτε μέσω του προϋπολογισμού της ΕΕ (για τη μη επιστρεπτέα στήριξη) έως τον Δεκέμβριο του 2058 το αργότερο.[1]

Η Επιτροπή θα πρέπει να εκτελέσει χρηματοδοτικές πράξεις ύψους έως και 150-200 δισ. EUR ετησίως κατά την περίοδο μέχρι το τέλος του 2026. Το ποσό αυτό είναι συγκρίσιμο με τις ανάγκες χρηματοδότησης των μεγαλύτερων κρατών μελών. Στην παρούσα ανακοίνωση παρουσιάζεται μια εμπεριστατωμένη και καλά οργανωμένη στρατηγική χρηματοδότησης με την οποία εξασφαλίζεται ότι αυτά τα μεγάλα ποσά είναι διαθέσιμα ακριβώς τη στιγμή που υπάρχει ανάγκη. Απευθύνεται επίσης έκκληση για αναμόρφωση του τρόπου με τον οποίο η Επιτροπή αντλεί κεφάλαια μέσω της έκδοσης ομολόγων.

Οι προπαρασκευαστικές εργασίες σε νομικό και θεσμικό επίπεδο για το NextGenerationEU βρίσκονται σε εξέλιξη. Τα κράτη μέλη ολοκληρώνουν τη διαδικασία έγκρισης της απόφασης για τους ίδιους πόρους (ΑΙΠ)[2], η οποία είναι απαραίτητη για να μπορεί η ΕΕ να δανείζεται στις αγορές. Οι εργασίες προχωρούν ικανοποιητικά όσον αφορά την εφαρμογή των πολιτικών της Ένωσης και τα εθνικά σχέδια ανάκαμψης που θα χρηματοδοτηθούν από το NGEU.

Έως τον Ιούνιο του 2021, η Επιτροπή θα είναι έτοιμη να αρχίσει την κινητοποίηση κεφαλαίων ώστε να είναι διαθέσιμα για τη χρηματοδότηση των δαπανών του NextGenerationEU μόλις τεθεί σε ισχύ η απόφαση για τους ίδιους πόρους.

Η παρούσα ανακοίνωση εκδίδεται δυνάμει του άρθρου 5 παράγραφος 3 της απόφασης 2020/2053 του Συμβουλίου που απαιτεί από την Επιτροπή να λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα για τη διαχείριση των δανειοληπτικών πράξεων και να ενημερώνει τακτικά και εκτενώς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με όλες τις πτυχές της στρατηγικής της για τη διαχείριση του χρέους.

Παράλληλα με την παρούσα ανακοίνωση, η Επιτροπή εξέδωσε σήμερα απόφαση σχετικά με τις ρυθμίσεις διακυβέρνησης και τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου για το NGEU, καθώς και απόφαση σχετικά με το δίκτυο βασικών διαπραγματεύσεων.

[1] Εάν είναι διαθέσιμοι νέοι ίδιοι πόροι πριν από την 1η Ιανουαρίου 2028, θα χρησιμοποιηθούν με σκοπό να ξεκινήσουν νωρίτερα οι επιστροφές για τη συνιστώσα των δαπανών.

[2] Απόφαση (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2020, για το σύστημα των ιδίων πόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1. ΓΙΑΤΙ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ ΜΙΑ ΝΕΑ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ;

Απαιτείται μια νέα προσέγγιση, επειδή οι μέθοδοι χρηματοδότησης που χρησιμοποιεί παραδοσιακά η Επιτροπή έχουν σχεδιαστεί για μικρότερες ανάγκες χρηματοδότησης. Με τη νέα στρατηγική χρηματοδότησης εξασφαλίζεται ότι τα πολύ μεγαλύτερα ποσά που θα χρειαστούν στο μέλλον θα μπορούν να διατεθούν στα κράτη μέλη και στις πολιτικές της Ένωσης κατά την προγραμματισμένη ημερομηνία αποδέσμευσής τους. Για σκοπούς συμμόρφωσης με την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης (ΣΛΕΕ, άρθρο 317), κατά την υλοποίηση του NextGenerationEU, πρέπει να διασφαλίζεται ότι η Ένωση μπορεί να εκπληρώνει εγκαίρως τις δεσμεύσεις πληρωμής και ότι δεν υποχρεούται να αντλεί κεφάλαια υπό δυσμενείς συνθήκες της αγοράς, δημιουργώντας περιττές δαπάνες.

Η ΕΕ αποτελεί παράγοντα με μακροχρόνια παρουσία και υψηλή πιστοληπτική διαβάθμιση στις διεθνείς κεφαλαιαγορές.[3] Τα ομόλογα της ΕΕ έχουν την εμπιστοσύνη των διεθνών επενδυτών, διότι προσφέρουν διάφορα επίπεδα πιστωτικής προστασίας. Από πέρυσι τον Οκτώβριο, η ΕΕ έχει εντείνει τις δραστηριότητές της όσον αφορά την έκδοση ομολόγων και έχει συγκεντρώσει 75 δισ. EUR για να χρηματοδοτήσει δάνεια στο πλαίσιο του SURE σε 19 κράτη μέλη με ευνοϊκούς όρους. Οι εν λόγω πράξεις χρηματοδοτήθηκαν υπό τη μορφή αντιστήριξης («back to back»). Βάσει αυτού του μοντέλου, η ΕΕ δανείζεται για λογαριασμό των δικαιούχων κρατών μελών σε ευνοϊκές τιμές (χάρη στην υψηλή πιστωτική της διαβάθμιση). Στη συνέχεια, η ΕΕ χορηγεί τα δάνεια στα κράτη μέλη με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις. Η προσέγγιση αυτή ήταν κατάλληλη για την κάλυψη των αναγκών χρηματοδότησης που υπήρχαν στο παρελθόν και συνέβαλε στην καθιέρωση της ΕΕ ως ιδιαίτερα αξιόπιστου εκδότη στις κεφαλαιαγορές. Όλα αυτά τα δάνεια χορηγήθηκαν αποκλειστικά μέσω κοινοπρακτικών συναλλαγών, οι οποίες στηρίζονταν σε μια ομάδα τραπεζών που είχε συγκροτηθεί με σκοπό οι επενδυτές να λαμβάνουν τα ομόλογα με τους καλύτερους διαθέσιμους όρους.

Το NGEU χρειάζεται μια πιο απαιτητική προσέγγιση για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων του στις κεφαλαιαγορές, επειδή:

1. Τα ποσά που θα αντληθούν θα είναι πολύ μεγαλύτερα. Από τώρα έως το τέλος του 2026 μπορεί να χρειαστεί να αντληθεί μέγιστο ποσό ύψους 806 δισ.[4] EUR.
2. Όλα τα 27 κράτη μέλη δικαιούνται να λάβουν σωρευτικά 407,5 δισ. EUR υπό μορφή επιχορηγήσεων[5] και έως 386 δισ. EUR υπό μορφή δανείων. Θα διατεθούν επιπλέον 12,5 δισ. EUR σε προγράμματα της ΕΕ σε ανταγωνιστική βάση[6].

[3] Η ΕΕ εκδίδει ομόλογα με σκοπό την παροχή χρηματοδοτικής συνδρομής από τη δεκαετία του 1970. Τα τρέχοντα προγράμματα χρηματοδοτικής συνδρομής που χρηματοδοτούνται από την Επιτροπή περιλαμβάνουν προγράμματα μακροοικονομικής συνδρομής για τις γειτονικές και αναπτυσσόμενες χώρες, καθώς και τον ευρωπαϊκό μηχανισμό χρηματοοικονομικής σταθεροποίησης (ΕΜΧΣ) και τον μηχανισμό ισοζυγίου πληρωμών. Στην ΕΕ υπάρχουν ανεξόφλητα δάνεια συνολικού ύψους 54 δισ. EUR στο πλαίσιο αυτών των τριών προγραμμάτων. Τα τελευταία χρόνια, η εκδοτική δραστηριότητα κυμάνθηκε από 500 εκατ. EUR το 2019 έως 30 δισ. EUR το 2011.

[4] Όλα τα ποσά στην παρούσα ανακοίνωση εκφράζονται σε τρέχουσες τιμές, διότι αντικατοπτρίζουν τους πραγματικούς όγκους που θα δανείζεται η Επιτροπή για περίοδο έξι ετών. Τα ποσά αυτά είναι ισοδύναμα με τους όγκους που καθορίζονται στην απόφαση για τους ίδιους πόρους και εκφράζονται σε τιμές του 2018.

[5] Το ποσό αυτό καλύπτει εθνικά κονδύλια στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ), καθώς και στο πλαίσιο της Συνδρομής στην Ανάκαμψη για τη Συνοχή και τις Περιοχές της Ευρώπης (React-EU), του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης και του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης.

[6] «Ορίζων Ευρώπη», ταμείο InvestEU, μηχανισμός πολιτικής προστασίας της Ένωσης (rescEU).

Η προσέγγιση τύπου «back-to-back» θα έχει ως αποτέλεσμα μεγάλο αριθμό εκδόσεων, καθώς και υψηλό κόστος συναλλαγών.

3. Το χρονοδιάγραμμα εκταμίευσης είναι πολύπλοκο και χαρακτηρίζεται από κάποια αβεβαιότητα. Ειδικότερα, όσον αφορά τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ), ο οποίος αντιπροσωπεύει το 90 % των συνολικών κονδυλίων στο πλαίσιο του NextGenerationEU, οι πληρωμές σε κάθε κράτος μέλος πραγματοποιούνται δύο φορές τον χρόνο μετά την επίτευξη των συμφωνημένων οροσήμων και στόχων που συνδέονται με την υλοποίηση μεταρρυθμίσεων και επενδύσεων.

4. Στην απόφαση για τους ίδιους πόρους καθορίζεται η μέγιστη δυνατή επιστροφή των δανεισθέντων ποσών που προορίζονται για τη χρηματοδότηση πολιτικών της ΕΕ κατά τη διάρκεια ορισμένου έτους και οι εν λόγω επιστροφές εξαρτώνται από μελλοντικές πιστώσεις πληρωμών στον προϋπολογισμό της ΕΕ. Τα ακριβή ετήσια κονδύλια του προϋπολογισμού είναι άγνωστα μέχρι σήμερα, γεγονός το οποίο απαιτεί έναν βαθμό ευελιξίας όσον αφορά τη δανειοληπτική πολιτική.

Για τον λόγο αυτόν, απαιτείται ένας εξαιρετικά αποτελεσματικός και ευέλικτος μηχανισμός χρηματοδότησης, ο οποίος θα μπορεί να αντλεί σημαντικά ποσά σε διαρκή βάση και θα επιτρέπει την ταχεία αντίδραση σε περίπτωση που προκύψουν απρόβλεπτες αλλαγές στο πλαίσιο ενός φορτωμένου χρονοδιαγράμματος εκταμίευσης ή στις μεταβαλλόμενες συνθήκες της αγοράς. Το προφίλ ληκτότητας των εκδοθέντων ομολόγων πρέπει να ευθυγραμμίζεται με την ικανότητα του προϋπολογισμού της Ένωσης για αποπληρωμή των επενδυτών όταν λήγουν τα ομόλογα.

Για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, η Επιτροπή θα εφαρμόσει μια «διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης»[7], η οποία θα συνδυάζει ευρύ φάσμα χρηματοδοτικών μέσων και τεχνικών χρηματοδότησης και θα βασίζεται στην ανοικτή και διαφανή επικοινωνία με τους συμμετέχοντες στην αγορά. Η εν λόγω στρατηγική χρηματοδότησης θα βασίζεται στις πρακτικές των εκδοτών μεγάλων κρατών μελών, οι οποίες αποσκοπούν στην προσαρμογή του όγκου, του χρονοδιαγράμματος και της ληκτότητας των συναλλαγών χρηματοδότησης στο περιβάλλον της αγοράς. Με την εν λόγω στρατηγική, η Επιτροπή θα έχει επίσης μεγαλύτερη ευελιξία όσον αφορά την ευθυγράμμιση των αναγκών αποπληρωμής των δανείων με τα μέσα που θα είναι διαθέσιμα στο πλαίσιο μελλοντικών προϋπολογισμών μετά το 2028. Συνεπώς, μια διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης θα επιτρέψει στην Επιτροπή να χρηματοδοτήσει το NextGenerationEU με χαμηλότερο κίνδυνο εκτέλεσης και με χαμηλότερο κόστος για τα κράτη μέλη και τους Ευρωπαίους φορολογούμενους. Τέλος, η στρατηγική αυτή θα προσφέρει επίσης οφέλη όσον αφορά τη σταθερότητα και το βάθος των ευρωπαϊκών αγορών ομολόγων, παρέχοντάς τους ένα ασφαλές περιουσιακό στοιχείο σε ευρώ που θα καλύπτει ευρύ φάσμα ληκτοτήτων.

[7] Μια στρατηγική χρηματοδότησης ή μια στρατηγική διαχείρισης του χρέους είναι ένα «μεσοπρόθεσμο σχέδιο που αναθεωρείται συνεχώς και περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο [ένας δημόσιος φορέας] θα επιτύχει τους στόχους διαχείρισης του χρέους», οι οποίοι γενικά αφορούν την «εξασφάλιση ότι οι ανάγκες χρηματοδότησης και οι υποχρεώσεις πληρωμής [του δημόσιου φορέα] εκπληρώνονται με το χαμηλότερο δυνατό κόστος» — βλ. «Government Debt Management: Debt Management Strategies» («Διαχείριση του δημόσιου χρέους: στρατηγικές διαχείρισης του χρέους»), Παγκόσμια Τράπεζα (2017). Επομένως, η στρατηγική χρηματοδότησης αποτελεί στοιχείο της διαδικασίας διαχείρισης του χρέους και ο σκοπός της συνδέεται με τους στόχους διαχείρισης του χρέους.

2. ΟΚΤΩ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ NGEU:

Η Επιτροπή, για να συγκεντρώσει έως και 150-200 δισ. EUR ετησίως, θα οργανώσει τις συναλλαγές χρηματοδότησης κατά τρόπο παρόμοιο με αυτόν που χρησιμοποιούν τα μεγάλα κράτη. Τα ομόλογα θα εκδίδονται και θα προσφέρονται τακτικά με διάφορες ληκτότητες που θα κυμαίνονται από 3 έως περίπου 30 έτη. Επιπλέον, θα θεσπιστεί πρόγραμμα γραμματίων της ΕΕ για βραχυπρόθεσμους τίτλους[8]. Οι δημοπρασίες θα προστεθούν ως νέα μορφή έκδοσης για την έκδοση των γραμματίων και ομολόγων της ΕΕ.

Η επιτυχία των δραστηριοτήτων έκδοσης θα βασιστεί στην αξιοποίηση του ευρέος συνόλου των καταλληλότερων τραπεζών που υπόκεινται στην εποπτεία της ΕΕ. Η Επιτροπή θα καταβάλει συνεχείς προσπάθειες για να αναπτύξει μια θεσμικά και γεωγραφικά ευρεία βάση επενδυτών.

Τα πράσινα ομόλογα που θα εκδοθούν στο πλαίσιο του NGEU θα διευρύνουν περαιτέρω τη βάση επενδυτών και θα ενισχύσουν τον παγκόσμιο ηγετικό ρόλο της ΕΕ στην πράσινη χρηματοδότηση της αγοράς σε ευρώ. Η διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης θα λαμβάνει επίσης υπόψη τους περιορισμούς όσον αφορά τη διαχείριση κινδύνου, ώστε να διασφαλίζεται χρηστή δημοσιονομική διαχείριση με προβλέψιμο προφίλ εξόφλησης σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που καθορίζονται από τη νομική βάση (απόφαση για τους ιδίους πόρους). Η αναχρηματοδότηση θα χρησιμοποιείται για τη διαχείριση του κινδύνου και τη διατήρηση της πιστοληπτικής ικανότητας της Ένωσης ανά πάσα στιγμή.

Η διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης θα διαμορφωθεί με βάση τους ακόλουθους οκτώ πυλώνες:

2.1. Δημοσίευση τακτικών σχεδίων χρηματοδότησης:

Η έκδοση τίτλων χρέους στο πλαίσιο του NGEU θα πραγματοποιείται με βάση ετήσια απόφαση δανειοληψίας, η οποία θα εκδίδεται από την Επιτροπή. Η απόφαση αυτή θα καθορίζει το ανώτατο όριο για την έκδοση που θα χρηματοδοτεί τις πληρωμές στον προϋπολογισμό της ΕΕ και δάνεια προς τα κράτη μέλη, καθώς και τα μέγιστα ποσά έκδοσης βραχυπρόθεσμων τίτλων. Η εν λόγω δανειοληψία θα οργανώνεται με βάση εξαμηνιαία σχέδια χρηματοδότησης. Με αυτά τα σχέδια χρηματοδότησης θα κοινοποιείται ο τρόπος με τον οποίο η ΕΕ θα οργανώνει την έκδοση κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς. Τα σχέδια χρηματοδότησης NGEU θα βασίζονται σε τακτική και έγκαιρη κοινοποίηση πληροφοριών σχετικά με επικείμενες πληρωμές που πρόκειται να πραγματοποιηθούν. Θα καθορίζουν επίσης άλλες βασικές χρηματοοικονομικές παραμέτρους της επικείμενης δανειοληψίας, όπως το μείγμα βραχυπρόθεσμης και μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης για την εν λόγω περίοδο, τη μέγιστη μέση ληκτότητα της μακροπρόθεσμης χρηματοδότησης και ένα ανώτατο όριο για την αναμενόμενη μέση ρευστότητα που θα τηρείται ως αποθεματικό.

Η ετήσια απόφαση δανειοληψίας και το σχέδιο χρηματοδότησης NGEU, παρέχοντας σαφή ένδειξη του ενδεικτικού μέγιστου ποσού δανειοληψίας για τους επόμενους έξι μήνες, θα διασφαλίζουν την προβλεψιμότητα των εκδόσεων για τους επενδυτές, ενώ παράλληλα θα διατηρούν την ευελιξία και θα παρέχουν διαφάνεια στις αγορές. Οι επενδυτές χρειάζονται πληροφορίες σχετικά με τις σχεδιαζόμενες εκδόσεις προκειμένου να προβούν στον επενδυτικό τους προγραμματισμό και να διασφαλίσουν την επιτυχή απορρόφηση των εκδόσεων NGEU με χαμηλότερο κόστος. Το σχέδιο χρηματοδότησης NGEU θα πρέπει επίσης να χρησιμεύει ως βάση για την παροχή ενημέρωσης από την Επιτροπή προς το

[8] Μέσω ενός νέου προγράμματος γραμματίων της ΕΕ για τίτλους με αρχικές ληκτότητες κάτω του 1 έτους.

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο[9], καθώς και για την επικοινωνία με τις αγορές και το κοινό.

2.2. Αποτελεσματικός συντονισμός με εθνικούς και ομότιμους εκδότες:

Η δημοσίευση των σχεδίων χρηματοδότησης NextGenerationEU θα διευκολύνει επίσης τον συντονισμό με τις ομότιμες υπερεθνικές και εθνικές υπηρεσίες διαχείρισης χρέους, οι οποίες διαχειρίζονται επίσης μεγάλα προγράμματα έκδοσης για την κάλυψη των χρηματοδοτικών τους αναγκών. Ο καλός συντονισμός μεταξύ των εκδόσεων NGEU, των κρατών μελών και των πανευρωπαϊκών οργανισμών θα είναι απαραίτητος για να αποφευχθεί η συμφόρηση στην αγορά σε συγκεκριμένες περιόδους. Μέσω του προγράμματος SURE, η Επιτροπή καθιέρωσε αποτελεσματικούς διαύλους επικοινωνίας με άλλους εκδότες της ΕΕ. Η προβλεψιμότητα των χρηματοδοτικών πράξεων NGEU, συμπεριλαμβανομένων των τακτικών ημερομηνιών για τις δημοπρασίες NGEU, θα ενισχύσει περαιτέρω τον καθιερωμένο συντονισμό μεταξύ της Επιτροπής, των κρατών μελών και των υπερεθνικών εκδοτών της ΕΕ[10].

2.3. Σθεναρή διαχείριση ρευστότητας για την αντιστοίχιση εισροών και εκροών:

Το βασικό κριτήριο για τη μέτρηση της επιτυχίας της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης NGEU θα είναι η αποφυγή των ελλείψεων ρευστότητας, δηλαδή καταστάσεων στις οποίες η Επιτροπή δεν έχει αμέσως στη διάθεσή της τα κεφάλαια για να πραγματοποιήσει πληρωμές στο πλαίσιο του NextGenerationEU. Αυτό θα μπορούσε να διαταράξει σε μεγάλο βαθμό την υλοποίηση της πολιτικής. Για την αποφυγή τέτοιων καταστάσεων απαιτείται ικανότητα διαχείρισης ταμειακών εισροών και εκροών μέσω ασφαλών και ειδικών για κάθε σκοπό προληπτικών ταμειακών διαθεσίμων για πληρωμές. Ο συνεχής και αυστηρός προγραμματισμός ρευστότητας θα διασφαλίσει ότι τα προληπτικά ταμειακά διαθέσιμα επαρκούν για να αποφεύγονται οι ελλείψεις ρευστότητας, και ότι παράλληλα θα αποφεύγονται τα περιττά και δαπανηρά ταμειακά υπόλοιπα. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι αυτά τα κρίσιμα ταμειακά διαθέσιμα δεν θα υπόκεινται σε κίνδυνο αντισυμβαλλομένου, τα εν λόγω προληπτικά ταμειακά διαθέσιμα θα τηρούνται στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Τα προληπτικά ταμειακά διαθέσιμα NGEU θα διατηρούνται στο χαμηλότερο επίπεδο που απαιτείται, λαμβανομένων υπόψη των ποσών των επικείμενων πληρωμών βραχυπρόθεσμα.

2.4. Σθεναρή ικανότητα εκτέλεσης για την πραγματοποίηση επιμέρους χρηματοδοτικών πράξεων:

Η μεγάλη συχνότητα συναλλαγών και οι σημαντικοί όγκοι χρηματοδότησης απαιτούν τη χρήση ευρύτερου φάσματος μορφών συναλλαγών [κοινοπρακτικές συμφωνίες, δημοπρασίες, ιδιωτικές τοποθετήσεις και πρόσθετη έκδοση με βάση υφιστάμενο ομόλογο («συνεχείς εκδόσεις»)], καθώς και ενισχυμένη ικανότητα εκτέλεσης του αριθμού και του συνδυασμού των συναλλαγών. Η Επιτροπή θα ενισχύσει τις οικείες ικανότητες εκτέλεσης προς δύο σημαντικές κατευθύνσεις:

α) Πανευρωπαϊκό δίκτυο βασικών διαπραγματευτών:

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα αντλήσει σημαντικούς όγκους χρηματοδότησης χρησιμοποιώντας τη διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης, οι οποίοι θα διεκπεραιωθούν και θα

[9] Όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου.
[10] Όπως προβλέπεται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 της απόφασης (ΕΕ, Ευρατόμ) 2020/2053 του Συμβουλίου.

υποστηριχθούν με τη δημιουργία δικτύου βασικών διαπραγματευτών για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Το δίκτυο αυτό θα βασίζεται στις βέλτιστες πρακτικές που εφαρμόζουν οι κρατικοί εκδότες. Οι βασικοί διαπραγματευτές, μέσω κωδικοποιημένου συστήματος υποχρεώσεων και προνομίων, θα στηρίξουν τόσο την ομαλή εκτέλεση των εκδόσεων της ΕΕ όσο και τη ρευστότητα των ομολόγων της ΕΕ στη δευτερογενή αγορά.

Η δημιουργία δικτύου βασικών διαπραγματευτών με σαφή κριτήρια συμμετοχής θα παρέχει διαφάνεια όσον αφορά την επιλογή των αντισυμβαλλομένων για τις δραστηριότητες πρωτογενούς αγοράς της ΕΕ. Οι κανόνες για να καταστεί κάποιος βασικός διαπραγματευτής για την ΕΕ και η σχέση μεταξύ της Επιτροπής και του δικτύου βασικών διαπραγματευτών της καθορίζονται στην απόφαση της Επιτροπής σχετικά με τη δημιουργία δικτύου βασικών διαπραγματευτών, η οποία εκδόθηκε παράλληλα με την παρούσα ανακοίνωση[11].

Η απόφαση της Επιτροπής σχετικά με το δίκτυο βασικών διαπραγματευτών καθορίζει τα βασικά κριτήρια επιλεξιμότητας για τη συμμετοχή στο δίκτυο και τα επακόλουθα δικαιώματα και υποχρεώσεις των συμμετεχόντων. Τα κριτήρια επιλεξιμότητας δίνουν τη δυνατότητα σε μια ευρεία ομάδα τραπεζών που υπόκεινται σε ευρωπαϊκή εποπτεία να ενταχθούν στο δίκτυο βασικών διαπραγματευτών, διασφαλίζοντας ταυτόχρονα ότι οι πρωτογενείς και δευτερογενείς αγορές τίτλων της ΕΕ λαμβάνουν στήριξη από ένα ισχυρό δίκτυο βασικών διαπραγματευτών στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Με την απόφαση της Επιτροπής προκηρύσσεται πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για συμμετοχή στο δίκτυο βασικών διαπραγματευτών της ΕΕ από ρυθμιζόμενες τράπεζες οι οποίες είναι ήδη ενεργά μέλη ενός κρατικού ή υπερεθνικού δικτύου βασικών διαπραγματευτών της ΕΕ. Η απόφαση θεσπίζει επίσης δίκαιη και αντικειμενική μέθοδο προσδιορισμού των βασικών διαπραγματευτών που θα ληφθούν υπόψη για να συμμετάσχουν σε κοινοπρακτικές συναλλαγές.

Οι εν λόγω βασικοί διαπραγματευτές θα αποτελέσουν την ομάδα από την οποία η Επιτροπή θα συγκροτήσει τις κοινοπραξίες για τις πρώτες κοινοπρακτικές συναλλαγές NextGenerationEU. Η ομάδα αυτή θα συνδεθεί επίσης γρήγορα με τον επιλεγμένο χώρο δημοπρασιών, ώστε να μπορέσει να συμμετέχει στις δημοπρασίες ομολόγων NGEU από τον Σεπτέμβριο και μετά.

β) Χώρος δημοπρασιών τελευταίας τεχνολογίας:

Οι δημοπρασίες ομολόγων και γραμματίων της ΕΕ θα αποτελέσουν σημαντικό μέρος της στρατηγικής χρηματοδότησης NGEU και νέο στοιχείο των χρηματοδοτικών δραστηριοτήτων της ΕΕ. Οι δημοπρασίες είναι ένας οικονομικά αποδοτικός τρόπος έκδοσης χρεωστικών τίτλων και η μόνη μορφή έκδοσης γραμματίων της ΕΕ. Μολονότι οι κοινοπρακτικές συναλλαγές θα εξακολουθήσουν να αποτελούν τη βάση του προγράμματος έκδοσης NGEU, τουλάχιστον κατά τα αρχικά στάδια η δυνατότητα ταχείας και φθηνής άντλησης χρημάτων μέσω δημοπρασιών θα ενισχύσει σημαντικά την ικανότητα της Επιτροπής να εξυπηρετεί τις οικείες ανάγκες πληρωμών στο πλαίσιο του NGEU.

Βρίσκονται σε εξέλιξη εργασίες για την έναρξη του προγράμματος δημοπρασιών NGEU και την έκδοση γραμματίων της ΕΕ τον Σεπτέμβριο, με βάση τις υπηρεσίες ενός χώρου δημοπρασιών που παρέχεται από εθνική κεντρική τράπεζα και χρησιμοποιείται ήδη από έναν από τους μεγάλους ευρωπαϊκούς κρατικούς εκδότες. Οι επιλεγμένοι βασικοί διαπραγματευτές θα συνδεθούν με τον επιλεγμένο χώρο δημοπρασιών κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, ώστε να μπορούν να συμμετέχουν σε δημοπρασίες από τον Σεπτέμβριο και μετά. Στη συνέχεια, η Επιτροπή θα καταρτίσει τακτικό πρόγραμμα δημοπρασιών, παράλληλα με τις κοινοπρακτικές συναλλαγές της.

[11] C(2021) 2500.

2.5. Αξιόπιστα συστήματα διακυβέρνησης και διαχείρισης κινδύνου:

Λόγω του άνευ προηγουμένου όγκου των πράξεων και της απαιτούμενης πολυπλοκότητας της στρατηγικής χρηματοδότησης, είναι εξαιρετικά σημαντικό οι πράξεις NGEU να υπόκεινται σε ένα αξιόπιστο και ανεξάρτητο πλαίσιο διαχείρισης κινδύνου και συμμόρφωσης. Με το πλαίσιο αυτό θα διασφαλιστεί η κατάλληλη εποπτεία των κύριων επιχειρηματικών διαδικασιών και των εγγενών κινδύνων τους, με τρόπους που υποστηρίζουν τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση και προστατεύουν τα οικονομικά συμφέροντα της Ένωσης.

Παράλληλα με την παρούσα ανακοίνωση, η Επιτροπή εξέδωσε σήμερα απόφαση σχετικά με τις ρυθμίσεις διακυβέρνησης και τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου του NGEU.[12] Με την εν λόγω απόφαση θεσπίζεται ένα σαφές και αξιόπιστο πλαίσιο διακυβέρνησης και διαχείρισης κινδύνου για τη διάρθρωση των βασικών διαδικασιών λήψης αποφάσεων (π.χ. ετήσια απόφαση δανειοληψίας) και των λεπτομερειών (σχέδιο χρηματοδότησης) και ικανοτήτων (π.χ. δημοπρασίες) εφαρμογής. Θεσπίζονται επίσης οι αρχές και οι δομές που απαιτούνται για τη διασφάλιση της άρτιας και ανεξάρτητης εποπτείας όλων των χρηματοδοτικών πράξεων του NGEU, με βάση τον διαχωρισμό ρόλων και αρμοδιοτήτων. Επιπλέον, η εν λόγω απόφαση προβλέπει ότι τα προσωρινά προληπτικά ταμειακά διαθέσιμα NGEU τηρούνται σε ειδικό λογαριασμό στην ΕΚΤ ως σημαντική διασφάλιση έναντι των κινδύνων ρευστότητας NGEU.

Κεντρικός πυλώνας αυτού του συστήματος διαχείρισης κινδύνου θα είναι ο ρόλος του/της διευθυντή/διευθύντριας κινδύνων (CRO). Ο/Η CRO θα πρέπει να είναι υπεύθυνος/-η για την ανάπτυξη πολιτικής υψηλού επιπέδου για τους κινδύνους και τη συμμόρφωση, στην οποία καθορίζονται οι κατευθυντήριες γραμμές διαχείρισης κινδύνου για τη διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης NGEU και τίθενται σε εφαρμογή τα συστήματα για την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων σχετικά με τους εν λόγω κινδύνους. Στο πλαίσιο αυτό θα διοργανωθούν ροές πληροφοριών και αναφοράς για να διασφαλιστεί η ανεξαρτησία, η διαφάνεια και η λογοδοσία. Το σύστημα θα διασφαλίζει την εντιμότητα και τη δυνατότητα ελέγχου όλων των συναλλαγών.

2.6. Λύσεις υποστήριξης, πληρωμών και λογιστικής κατάλληλες για τον επιδιωκόμενο σκοπό:

Λόγω της διεύρυνσης των χρηματοδοτικών πράξεων, απαιτείται η ενίσχυση των υποστηρικτικών και λογιστικών καθηκόντων της Επιτροπής, ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματική εκτέλεση, η δυνατότητα ελέγχου και η λογοδοσία όλων των συναλλαγών. Στα καθήκοντα αυτά περιλαμβάνονται τα συστήματα λογιστικής για όλες τις συναλλαγές και τις σχετικές λογιστικές εγγραφές, η ασφαλής από αστοχίες διεκπεραίωση των πληρωμών και ο έγκαιρος διακανονισμός και η συμφωνία των δεδομένων των συναλλαγών. Τα καθήκοντα υποστήριξης αναβαθμίζονται ήδη ώστε να καλύπτουν τον διακανονισμό και τη διαχείριση όλων των δραστηριοτήτων του προγράμματος NGEU, συμπεριλαμβανομένης της επέκτασης σε νέες μορφές συναλλαγών. Οι λογαριασμοί και οι οικονομικές καταστάσεις θα καταρτίζονται σύμφωνα με τους κανόνες και τις διαδικασίες που ορίζει ο/η υπόλογος της Επιτροπής. Οι οικονομικές καταστάσεις θα ελέγχονται και θα ενοποιούνται στους ετήσιους λογαριασμούς του προϋπολογισμού της Ένωσης. Η Επιτροπή χρησιμοποιεί δοκιμασμένο και ελεγμένο λογιστικό λογισμικό για να δημιουργήσει όλες τις απαιτούμενες ικανότητες ώστε να καταγράφονται πλήρως και δεόντως οι λεπτομέρειες κάθε συναλλαγής.

[12] C(2021) 2502.

2.7. Δάνεια σε καλές τιμές υπό ορθή διαχείριση:

Στο πλαίσιο του RRF μπορούν να χορηγηθούν στα κράτη μέλη δάνεια ύψους έως και 386 δισ. EUR. Τα δάνεια αυτά παρέχονται κατά τρόπο που διασφαλίζει ότι αποτελούν ισχυρό πόρο για τη χρηματοδότηση της ανάκαμψης των κρατών μελών. Η διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης NGEU θα δώσει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να προσφέρει μακροπρόθεσμα δάνεια με ελκυστικούς όρους στα επωφελούμενα κράτη μέλη. Το επιτόκιο αυτών των δανείων θα είναι συγκριτικά χαμηλό, καθώς θα χρηματοδοτούνται από το απόθεμα χρηματοδότησης του NGEU, το οποίο χαρακτηρίζεται, αφενός, από πολύ υψηλή αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας και, αφετέρου, από πολύ χαμηλότερη μέση ληκτότητα σε σχέση με τα δάνεια. Η αποπληρωμή του αρχικού κεφαλαίου των δανείων αυτών μπορεί επίσης να κατανεμηθεί ομοιόμορφα στον χρόνο, ώστε να αποφευχθούν οι επαχθείς υποχρεώσεις αποπληρωμής για τα επωφελούμενα κράτη μέλη. Η έναρξη της αποπληρωμής του αρχικού κεφαλαίου μπορεί να αναβληθεί έως ότου τα κράτη μέλη έχουν εξέλθει πλήρως από την οικονομική κρίση και αποκομίζουν κέρδη από τις επενδύσεις και τις μεταρρυθμίσεις στο πλαίσιο του NGEU (π.χ. μετά από 10 έτη).

Αυτή η προσέγγιση όσον αφορά τη διαχείριση των ληκτοτήτων και των αποπληρωμών θα βοηθήσει, επίσης, την Επιτροπή να διαχειριστεί τους υποκείμενους κινδύνους που ενδέχεται να αντιπροσωπεύουν τα δάνεια αυτά για τον προϋπολογισμό και να διασφαλίσει με αυτόν τον τρόπο ότι οι εν λόγω κίνδυνοι διατηρούνται εντός αυστηρών ορίων, με πλήρη σεβασμό στις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Θα εξασφαλίσει, επίσης, την ίση μεταχείριση των κρατών μελών που ζητούν δάνειο, καθώς θα λαμβάνουν δάνεια με πανομοιότυπες ληκτότητες και όρους αποπληρωμής.

Αυτή η προσέγγιση για τον καθορισμό της τιμής, της ληκτότητας και των χρονοδιαγραμμάτων αποπληρωμής των δανείων θα αποτυπώνεται στις δανειακές συμβάσεις που θα υπογράψει η Επιτροπή με κάθε κράτος μέλος που ζητεί δάνεια.

2.8. Αποτελεσματική επικοινωνία και επαφή με τους επενδυτές:

Η σαφής και ανοικτή επικοινωνία με τους επενδυτές είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία των δανειοληπτικών πράξεων της ΕΕ. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή αναπτύσσει ολοκληρωμένη στρατηγική για τις σχέσεις με τους επενδυτές και μια σειρά εργαλείων αλληλεπίδρασης με τη βάση επενδυτών της. Η στρατηγική θα ενισχύσει την άμεση επαφή με τους επενδυτές και θα καλύπτει τις στρατηγικές σχέσεις με τα μέσα ενημέρωσης και την παρουσία στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Μέσω της έκδοσης «κοινωνικών ομολόγων» στο πλαίσιο του προγράμματος SURE, η Επιτροπή εδραιώνει σήμερα τη θέση της ως σημαντικού εκδότη ομολόγων με σήμα ESG (ΠΚΔ – περιβάλλον, κοινωνία και εταιρική διακυβέρνηση). Για να διαδραματίσει αποτελεσματικότερα αυτόν τον ρόλο, η Επιτροπή αναθεωρεί πλήρως την επικοινωνιακή στρατηγική της και έχει σημειώσει σημαντική πρόοδο όσον αφορά τη δημιουργία βάσης δεδομένων για τις σχέσεις με τους επενδυτές. Η χρήση βάσης δεδομένων για τις σχέσεις με τους επενδυτές θα βοηθήσει την Επιτροπή να διαχειρίζεται τις σχέσεις της με σημαντικούς επενδυτές με πιο δομημένο τρόπο. Θα εκδοθεί, επίσης, ενημερωτικό δελτίο σχετικά με τη χρηματοδότηση της ΕΕ, το οποίο θα επιτρέπει στην Επιτροπή να επικοινωνεί με την κοινότητα των επενδυτών τακτικά και με διαφάνεια. Επιπλέον, η Επιτροπή θα προσεγγίσει ενεργά σημαντικούς επενδυτές σε ολόκληρο τον κόσμο μέσω ενός συστηματικού προγράμματος δομημένων επισκέψεων («ημερίδες ενημέρωσης»).

3. ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΗΜΕΡΑ;

Η Επιτροπή σκοπεύει να είναι έτοιμη να αρχίσει τις εκδόσεις στο πλαίσιο του NGEU μόλις ολοκληρωθεί η διαδικασία επικύρωσης της απόφασης για τους ίδιους πόρους. Οι προετοιμασίες έχουν προχωρήσει ικανοποιητικά. Έχουν επιτευχθεί τέσσερα σημαντικά ορόσημα:

1. Η δομή των υποκείμενων λογαριασμών έχει διαμορφωθεί, με επίκεντρο τον λογαριασμό NGEU στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, με την οποία η Επιτροπή βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο συζητήσεων. Τα συστήματα πληρωμών για τη διοχέτευση των εσόδων του NGEU στους δικαιούχους μέσω του λογαριασμού αυτού βρίσκονται στο στάδιο της ολοκλήρωσης.

2. Η Επιτροπή δημιουργεί επί του παρόντος το δίκτυο βασικών διαπραγματευτών μετά την έκδοση της παράλληλης απόφασης της Επιτροπής σχετικά με το δίκτυο βασικών διαπραγματευτών. Η περίοδος εκδήλωσης ενδιαφέροντος από τα μέλη των κρατικών και υπερεθνικών ομίλων βασικών διαπραγματευτών της ΕΕ είναι πλέον ανοικτή. Η Επιτροπή θα εξετάσει όλες τις αιτήσεις και θα δημοσιεύσει έναν πρώτο κατάλογο βασικών διαπραγματευτών στο πλαίσιο του NGEU προς τα τέλη Μαΐου.

3. Η απόφαση της Επιτροπής σχετικά με τις ρυθμίσεις διακυβέρνησης και τα συστήματα διαχείρισης κινδύνου για τη διασφάλιση της λογοδοσίας, της διαφάνειας και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης αυτών των σημαντικών δραστηριοτήτων έχει εκδοθεί.

4. Έχουν ξεκινήσει όλες οι τεχνικές και επιχειρησιακές προετοιμασίες με σκοπό τη διασφάλιση της ομαλής εκτέλεσης των συναλλαγών μέσω πάγιων ρυθμίσεων με δημόσια ιδρύματα για τη διαχείριση των κεφαλαίων και τον διακανονισμό των συναλλαγών.

4. ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΒΗΜΑΤΑ ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ NGEU:

Πριν από την πρώτη έκδοση στο πλαίσιο του NGEU που θα πραγματοποιηθεί έως τον Ιούνιο, η Επιτροπή θα επιτύχει τα ακόλουθα σημαντικά ορόσημα στην πορεία προς την πλήρη εφαρμογή του προγράμματος έκδοσης NGEU:

1. Αποκάλυψη του χώρου δημοπρασιών στον οποίο θα βασιστεί η Επιτροπή τόσο για τα μεσοπρόθεσμα όσο και για τα μακροπρόθεσμα ομόλογα και γραμμάτια της ΕΕ (μέσα Μαΐου 2021).

2. Οριστικοποίηση της πολιτικής σχετικά με την τιμολόγηση και τη ληκτότητα των δανείων RRF. Η πολιτική αυτή θα εξασφαλίσει την ισότιμη μεταχείριση όλων των κρατών μελών που υποβάλλουν αίτηση για δάνεια, καθώς και ελκυστικούς και απλούς στη διαχείριση όρους αποπληρωμής.

3. Έκδοση της πρώτης απόφασης-πλαισίου δανειοληψίας και δημοσίευση του πρώτου εξαμηνιαίου σχεδίου χρηματοδότησης για εκδόσεις NGEU και του πρώτου ενημερωτικού δελτίου για τους επενδυτές, όπου θα παρέχονται σαφή στοιχεία για τις προθέσεις μας όσον αφορά τις εκδόσεις για το υπόλοιπο του 2021 (αρχές Ιουνίου 2021).

Μετά την επικύρωση της απόφασης για τους ίδιους πόρους σύμφωνα με τις σχετικές συνταγματικές απαιτήσεις, η οποία αναμένεται να πραγματοποιηθεί πριν από το καλοκαίρι, το αργότερο, η Επιτροπή θα μπορέσει να ξεκινήσει την πρώτη κοινοπρακτική συναλλαγή NGEU βάσει του πρώτου σχεδίου χρηματοδότησής της.

5. ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΑΞΟΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ NGEU:

Μετά την πρώτη έκδοση θα συνεχιστούν οι εργασίες για την εφαρμογή της διαφοροποιημένης στρατηγικής χρηματοδότησης NGEU. Κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, η Επιτροπή θα συνεργαστεί στενά με τον διαχειριστή του συστήματος δημοπρασιών, ώστε το πρόγραμμα δημοπρασιών να ξεκινήσει εντός του Σεπτεμβρίου 2021. Η εναρκτήρια δημοπρασία για το πρόγραμμα γραμματίων της ΕΕ θα αποτελέσει άλλο ένα σημαντικό ορόσημο στον κύκλο του προγράμματος έκδοσης NGEU.

Από την πλευρά της δανειοδότησης, η Επιτροπή θα συνεχίσει επίσης να επενδύει στις ικανότητές της. Αρχικά, για την ταχεία εκταμίευση κεφαλαίων, το επιτόκιο των δανείων προς τα κράτη μέλη μπορεί να μεταβάλλεται κατά διαστήματα και σε περιορισμένο βαθμό, καθώς ορισμένα από τα ομόλογα του αποθέματος από το οποίο χρηματοδοτούνται τα δάνεια λήγουν. Για να δοθεί στα κράτη μέλη η επιλογή να αντικαθιστούν αυτά τα αρχικά δάνεια με δάνεια σταθερού επιτοκίου, η Επιτροπή θα εργαστεί ταχέως ώστε να αναπτύξει την ικανότητα αντιστάθμισης των αναντιστοιχιών ληκτότητας μεταξύ του δανείου και των υποκείμενων χρηματοδοτικών μέσων. Αυτό απαιτεί την ανάπτυξη της επιχειρησιακής ικανότητας αντιστάθμισης του κινδύνου επιτοκίου (με τη χρήση συμφωνιών ανταλλαγής επιτοκίων) που απορρέει από τη μετατροπή της ληκτότητας σε μια τέτοια πράξη. Η ικανότητα προσφοράς σταθερών επιτοκίων θα έχει αναπτυχθεί το 2022.

Κατά τη διάρκεια αυτής της φάσης εμβάθυνσης, θα μπορούσαν να εφαρμοστούν πρόσθετα μέσα για τη βελτίωση της εργαλειοθήκης για τη διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας και του ανεξόφλητου χρέους[13].

6. ΈΚΔΟΣΗ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΟΜΟΛΟΓΩΝ NGEU:

Στο πλαίσιο των προσπαθειών της για αναπροσανατολισμό των ροών κεφαλαίων σε πιο βιώσιμες χρήσεις, όπως περιγράφεται στο σχέδιο δράσης του 2018 για τη χρηματοδότηση της βιώσιμης ανάπτυξης[14], η Επιτροπή θα χρηματοδοτήσει το 30 % του προγράμματος NGEU μέσω της έκδοσης πράσινων ομολόγων. Αυτό θα μπορούσε να αντιπροσωπεύσει έκδοση πράσινων ομολόγων ύψους έως και 250 δισ. EUR, καθιερώνοντας την ΕΕ ως έναν από τους μεγαλύτερους εκδότες πράσινων ομολόγων παγκοσμίως και ενισχύοντας την πολιτική της ΕΕ και την ηγετική της θέση στην αγορά στον τομέα της βιώσιμης χρηματοδότησης.

Η Επιτροπή σχεδιάζει επί του παρόντος το πλαίσιο έκδοσης πράσινων ομολόγων στο πλαίσιο του NGEU (στο εξής: πλαίσιο για τα πράσινα ομόλογα NGEU). Το πλαίσιο για τα πράσινα ομόλογα NGEU θα βασιστεί στην υποχρέωση των κρατών μελών να διασφαλίζουν ότι το 37 % των δαπανών που χρηματοδοτούνται από τα εθνικά σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας προορίζεται για επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής. Οι εν λόγω δαπάνες για επενδύσεις που σχετίζονται με το κλίμα, από κράτη μέλη ή περιφερειακές/αστικές αρχές, θα προσδιορίζονται με σαφήνεια, βάσει μεθοδολογίας που καθορίζεται στον κανονισμό για τον Μηχανισμό Ανάκαμψης και

[13] Αυτό θα μπορούσε να περιλαμβάνει τη δυνατότητα χρήσης: 1) συμφωνιών επαναγοράς για την άντληση χρημάτων για περιορισμένο χρονικό διάστημα έναντι τίτλων που αποτελούν αντικείμενο προσωρινής δανειοδότησης· 2) εμπορικών χρεογράφων, τα οποία αποτελούν ακόμη πιο ευέλικτο μέσο από τα ομόλογα του Δημοσίου και μπορούν να αποτελέσουν χρήσιμο συμπληρωματικό εργαλείο για μικρά ποσά· 3) της ικανότητας δρομολόγησης προγράμματος επαναγοράς για τη διαχείριση του προφίλ εξόφλησης ομολόγων.

[14] https://ec.europa.eu/info/publications/sustainable-finance-renewed-strategy_en.

Ανθεκτικότητας. Η μεθοδολογία αυτή έχει ήδη ευθυγραμμιστεί, στο μέτρο του δυνατού, με την ταξινόμηση. Οι προσδιοριζόμενες δαπάνες θα αποτελούν τις επιλέξιμες δαπάνες για τους σκοπούς του πλαισίου για τα πράσινα ομόλογα NGEU.

Το πλαίσιο για τα πράσινα ομόλογα NGEU θα βασίζεται στην παροχή πληροφοριών από τα κράτη μέλη, δύο φορές κατ' έτος, σχετικά με τις δαπάνες για τις εν λόγω επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις. Οι πληροφορίες αυτές θα επιτρέπουν στην Επιτροπή να παρέχει τις αναγκαίες διαβεβαιώσεις στους επενδυτές ότι τα έσοδα από την έκδοση πράσινων ομολόγων χρησιμοποιήθηκαν για πράσινες επενδύσεις.

Το πλαίσιο για τα πράσινα ομόλογα NGEU θα βασίζεται σε γνωστά και καθιερωμένα πρότυπα της αγοράς, ενώ παράλληλα θα ευθυγραμμίζεται με το επικείμενο πρότυπο πράσινων ομολόγων της ΕΕ, όπου αυτό είναι δυνατόν.

Το πλαίσιο για τα πράσινα ομόλογα NGEU θα δημοσιευθεί στις αρχές του καλοκαιριού. Σε αυτή τη βάση, η πρώτη έκδοση πράσινων ομολόγων NGEU θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί ήδη το φθινόπωρο του 2021.

7. ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ:

Η στρατηγική χρηματοδότησης NGEU θα υλοποιηθεί βάσει διαδικασιών που εξασφαλίζουν πλήρη λογοδοσία, υψηλό επίπεδο διαφάνειας και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση όλων των χρηματοδοτικών ροών NGEU. Η Επιτροπή έχει θεσπίσει ένα ισχυρό πλαίσιο διακυβέρνησης και διαχείρισης κινδύνου, στο οποίο τον κεντρικό ρόλο διαδραματίζει ανεξάρτητος/-η διευθυντής/διευθύντρια κινδύνων, που είναι υπεύθυνος/-η για την επίβλεψη μιας ισχυρής πολιτικής για τους κινδύνους και τη συμμόρφωση, ώστε να διασφαλίζεται η χρηστή δημοσιονομική διαχείριση των πράξεων NGEU.

Η εφαρμογή του NGEU θα αποτελέσει σημείο ενδιαφέροντος για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, δεδομένων των διαστάσεων των δραστηριοτήτων και της σημασίας τους για την υλοποίηση των οικονομικών και κοινωνικών στόχων του NextGenerationEU. Ως εκ τούτου, και όπως περιγράφεται στην απόφαση για τους ιδίους πόρους και στη διοργανική συμφωνία[15], η Επιτροπή θα ενημερώνει τακτικά και εκτενώς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με όλες τις πτυχές της στρατηγικής της για τη διαχείριση του χρέους. Από το τρίτο τρίμηνο του 2021, θα παρέχονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ετήσιες επικαιροποιήσεις σχετικά με τις δανειοληπτικές και δανειοδοτικές δραστηριότητες, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 5 παράγραφος 3 της απόφασης για τους ιδίους πόρους.

8. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:

Το NextGenerationEU συνιστά το βασικό στοιχείο για την ταχεία και πλήρη ανάκαμψη της Ένωσης από αυτή την κρίση. Η διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης NGEU αποτελεί κρίσιμη συνιστώσα για την επιτυχή υλοποίησή του. Θα επιτρέψει στην Επιτροπή να λειτουργεί αποτελεσματικά και να κινητοποιεί, στις χρηματοπιστωτικές αγορές, τους πόρους που απαιτούνται για την οικονομική ανάκαμψη της Ένωσης. Τέλος, μια διαφοροποιημένη

[15] Διοργανική συμφωνία, της 16ης Δεκεμβρίου 2020, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία, τη συνεργασία σε δημοσιονομικά θέματα και τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση, καθώς και τους νέους ιδίους πόρους, συμπεριλαμβανομένου ενός οδικού χάρτη για την εισαγωγή νέων ιδίων πόρων, ΕΕ L 433I της 22.12.2020.

στρατηγική χρηματοδότησης θα επιτρέψει στην Επιτροπή να χρηματοδοτήσει το NextGenerationEU με χαμηλότερο κίνδυνο εκτέλεσης και χαμηλότερο κόστος για τα κράτη μέλη και τους ευρωπαίους φορολογούμενους.

Πέρα από την αντιμετώπισης της άμεσης οικονομικής και κοινωνικής κρίσης, η επιτυχία του προγράμματος έκδοσης NGEU θα ενδυναμώσει επίσης τον ιστό της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, θα ενισχύσει τον ρόλο του ευρώ στις διεθνείς κεφαλαιαγορές και θα επιβεβαιώσει τον ηγετικό ρόλο της ΕΕ στον τομέα της βιώσιμης χρηματοδότησης. Μπορεί να ενισχύσει τον διεθνή ρόλο του ευρώ μέσω της εμβάθυνσης των κεφαλαιαγορών της ΕΕ, προσφέροντας στους παγκόσμιους επενδυτές ένα νέο στοιχείο ενεργητικού σε ευρώ που χαρακτηρίζεται από υψηλή πιστοληπτική διαβάθμιση και ρευστότητα, συμπεριλαμβανομένου ενός πρωτοποριακού προγράμματος γραμματίων της ΕΕ. Μια μεγάλης εμβέλειας και επιτυχημένη έκδοση πράσινων ομολόγων NGEU θα εδραιώσει τον ηγετικό ρόλο της ΕΕ στην οικοδόμηση συγκροτημένων αγορών της ΕΕ για τη βιώσιμη χρηματοδότηση.

Για όλους αυτούς τους λόγους, μια διαφοροποιημένη στρατηγική χρηματοδότησης αποτελεί τη σωστή προσέγγιση για τη χρηματοδότηση του NGEU. Η Επιτροπή θα είναι έτοιμη να ξεκινήσει τις πράξεις χρηματοδότησης NGEU μόλις οριστικοποιηθούν οι νομικές προϋποθέσεις για την έναρξη της δανειοληψίας, με στόχο την έκδοση των πρώτων ομολόγων NGEU έως τον Ιούνιο.